

BELGISCHE SENAAAT

 ZITTING 2000-2001

---

22 NOVEMBER 2000

Wetsontwerp tot wijziging van verscheidene wetsbepalingen inzake de voogdij over minderjarigen

---

AMENDEMENTEN

Nr. 18 VAN MEVROUW NYSSSENS

Art. 12

Dit artikel vervangen als volgt :

«Art. 12. — Artikel 378 van hetzelfde Wetboek, in een nieuwe lezing hersteld bij de wet van 31 maart 1987, wordt vervangen als volgt:

«Art. 378. — § 1. De ouders die het ouderlijk gezag gezamenlijk uitoefenen, kunnen zonder voorafgaande machtiging alle daders van beheer betreffende de goederen van het kind verrichten. Hun gezamenlijke instemming is vereist voor handelingen die de omvang van het vermogen van het kind aanzienlijk kunnen beïnvloeden of die betrekking hebben op een vermogensbestanddeel waarvan de waarde één tiende van de totale waarde van het vermogen te boven gaat.

Bij verschil van mening tussen de ouders of bij belangentegenstelling tussen de ouders en hun kind wordt de zaak bij verzoekschrift voor de vrederechter gebracht.

 Zie:

Stukken van de Senaat:

2-509 - 2000/2001:

Nr. 1: Ontwerp overgezonden door de Kamer van volksvertegenwoordigers.

Nr. 2: Amendementen.

SÉNAT DE BELGIQUE

 SESSION DE 2000-2001

---

22 NOVEMBRE 2000

Projet de loi modifiant diverses dispositions légales en matière de tutelle des mineurs

---

AMENDEMENTS

N° 18 DE MME NYSSSENS

Art. 12

Remplacer cet article par ce qui suit :

«Art. 12. — L'article 378 du même Code, rétabli dans une nouvelle rédaction par la loi du 31 mars 1987, est remplacé par la disposition suivante :

«Art. 378. — § 1er. Les parents qui exercent l'autorité parentale conjointement accomplissent tous les actes d'administration des biens de l'enfant, sans autorisation préalable. Leur accord conjoint est requis pour les actes qui peuvent avoir une répercussion importante sur la consistance du patrimoine de l'enfant, ou qui portent sur un élément de ce patrimoine dont la valeur dépasse le dixième de sa valeur totale.

Si un différend surgit entre eux ou qu'il y a opposition entre leurs intérêts et ceux de leur enfant, l'affaire est portée devant le juge de paix par requête.

 Voir:

Documents du Sénat:

2-509 - 2000/2001:

N° 1: Projet transmis par la Chambre des représentants.

N° 2: Amendements.

§ 2. De ouder die het ouderlijk gezag alleen uitoefent, moet aan de vrederechter machtiging vragen voor alle handelingen die de omvang van het vermogen van het kind aanzienlijk kunnen beïnvloeden of die betrekking hebben op een vermogensbestanddeel waarvan de waarde één tiende van de totale waarde van het vermogen te boven gaat.

Bij belangentegenstelling tussen de ouder en het kind wordt de zaak bij verzoekschrift voor de vrederechter gebracht.

§ 3. Het in de §§ 1 en 2 bedoelde verzoekschrift wordt, naar gelang van het geval, ingediend door beide ouders of door een van hen en wordt ondertekend door ten minste een van de ouders of door een advocaat. Wordt de zaak door een van de ouders voor de vrederechter gebracht, dan wordt de andere gehoord of althans bij gerechtsbrief opgeroepen; door die oproeping wordt hij partij in het geding.

§ 4. De vrederechter kan eenieder horen wiens mening hij nuttig acht.

§ 5. Bij belangentegenstelling kan de vrederechter een ad hoc-bewindvoerder aanwijzen. »

Verantwoording

Het nieuwe voorgestelde artikel 410 van het Burgerlijk Wetboek impliceert dat ouders die het ouderlijk gezag gezamenlijk uitoefenen, van de vrederechter een bijzondere machtiging moeten verkrijgen voor alle in artikel 410 opgesomde handelingen, waarvoor de voogd een bijzondere machtiging van de vrederechter nodig heeft. Dat betekent dat de ouders met betrekking tot het beheer van de goederen van hun kind niet meer bevoegdheden hebben dan de voogd die na hun overlijden wordt aangewezen.

Men kan zich afvragen of de bevoegdheden van de ouders hierdoor niet al te zeer worden beperkt. Indien de minderjarige de goederen gekregen heeft door een schenking van zijn ouders, lijkt het gerechtvaardigd dat de ouders het beheer over die goederen voeren zonder dat de vrederechter tussenbeide komt, behalve bij een geschil tussen hen of bij belangentegenstelling tussen hen en hun kind.

Er zij op gewezen dat grootouders die aan hun minderjarig kleinkind een schenking doen, gerechtigd zijn om aan het beheer van de bij schenking of legaat gegeven goederen alle beperkingen op te leggen die zij nuttig achten voor het belang van hun kleinkind (voor bepaalde handelingen de machtiging of instemming eisen van een raadsman, een zaakwaarnemer of van de vrederechter, dan wel de verkoop verbieden tot het kind een bepaalde leeftijd heeft bereikt). Iedere notaris zal hen erop wijzen dat die mogelijkheden bestaan. Indien zij daar geen gebruik van hebben gemaakt, moet ervan worden uitgegaan dat zij voor het beheer van die goederen vertrouwen schenken aan de ouders van het kind en dat er geen reden is om de vrederechter in hun plaats te laten optreden.

Is er maar één ouder die het ouderlijk gezag uitoefent, dan bepaalt het voorgestelde artikel 378 dat die ouder eveneens machtiging van de vrederechter moet verkrijgen, zoals dat ook het geval is met de voogd na het overlijden van beide ouders, voor de handelingen die zijn opgesomd in het nieuwe artikel 410 van het Burgerlijk Wetboek.

Al lijkt het wenselijk dat in dit geval de vrederechter op het beheer van de goederen van de minderjarige een strengere con-

§ 2. Le parent qui exerce seul l'autorité parentale doit se faire autoriser par le juge de paix pour les actes qui peuvent avoir une répercussion importante sur la consistance du patrimoine de l'enfant, ou qui portent sur un élément de ce patrimoine dont la valeur dépasse le dixième de sa valeur totale.

S'il y a opposition d'intérêts entre lui et l'enfant, l'affaire est portée devant le juge de paix par requête.

§ 3. La requête, visée aux §§ 1er et 2, est, selon le cas, introduite par les deux parents ou par l'un d'eux, est signée par au moins un des parents ou par un avocat. Si l'affaire est portée devant le juge de paix par un seul parent, l'autre parent est entendu, ou du moins convoqué par pli judiciaire; il devient partie à la cause par cette convocation.

§ 4. Le juge de paix peut entendre toute personne dont l'avis pourrait lui être utile.

§ 5. En cas d'opposition d'intérêts, le juge de paix peut désigner un administrateur ad hoc. »

Justification

Le nouvel article 410 du Code civil proposé implique que les parents qui exercent l'autorité parentale conjointement auront besoin, à l'avenir, d'une autorisation spéciale du juge de paix pour tous les actes énumérés à l'article 410, pour lesquels le tuteur doit requérir une autorisation spéciale du juge de paix. Cela signifie que les parents n'ont pas plus de pouvoirs, relativement à l'administration des biens de leur enfant, que le tuteur désigné après leur décès.

On peut se demander s'il ne s'agit pas là d'une réduction trop importante des pouvoirs parentaux. Si les biens du mineur proviennent d'une donation des parents, il semble justifié que les parents exercent la gestion sur ces biens, sans intervention du juge de paix, sauf en cas de différend entre eux ou d'opposition entre leurs intérêts et ceux de leur enfant.

S'il s'agit de biens résultant d'une donation faite par les grands-parents, il faut noter que les grands-parents peuvent apporter à la gestion de ces biens qu'ils donnent ou qu'ils lèguent toute restriction qu'ils jugent nécessaire dans l'intérêt de leur petit-enfant (imposer pour certains actes l'autorisation ou l'accord d'un conseil, d'un gestionnaire ou du juge de paix, ou interdire la vente jusqu'à ce que l'enfant ait atteint un certain âge). Tout notaire leur aura fait savoir que ces possibilités existent. S'ils n'en ont pas fait usage, il y a lieu de considérer qu'ils font confiance aux parents de l'enfant pour cette gestion, et il n'y a pas lieu de leur substituer le juge de paix.

Lorsque le parent exerce seul l'autorité parentale, l'article 378 proposé précise que ce parent seul doit également obtenir l'autorisation du juge de paix, tout comme le tuteur après le décès des deux parents, pour tous les actes énumérés à l'article 410 nouveau du Code civil.

S'il paraît opportun de maintenir un contrôle de la gestion des biens du mineur par le juge de paix plus sévère que dans les cas où

trole uitoefent dan wanneer beide ouders nog in leven zijn (de overleden ouder kan geen controle meer uitoefenen, het te beheren vermogen is vermoedelijk van hem afkomstig en er is geen toezie voogd om de belangen van het kind in het oog te houden), toch lijkt het overdreven om op de ouder die overblijft, dezelfde regeling toe te passen als op de voogd.

Er mag niet worden vergeten dat een van de krachtlijnen van de voorgestelde hervorming het verdwijnen is van de wettelijke voogdij van de overlevende ouder. Overlijdt een van beide ouders, dan wil het ontwerp dat de langstlevende ouder het ouderlijk gezag blijft uitoefenen. In een dergelijk geval zal er voortaan dus geen voogd meer worden aangesteld.

Bijgevolg dienen aan de langstlevende ouder de bevoegdheden te worden verleend die hem toekomen en mag hij niet worden gelijkgesteld met een voogd, hoewel de vrederechter nog enige controle dient te kunnen uitoefenen op het beheer van het vermogen.

Dit amendement neemt de criteria over die zijn voorgesteld door de Koninklijke Federatie van notarissen: handelingen die de omvang van het vermogen van het kind aanzienlijk kunnen beïnvloeden of die betrekking hebben op een vermogensbestanddeel waarvan de waarde één tiende van de totale waarde van het vermogen te boven gaat. Gaat het om dergelijke handelingen, dan is de gezamenlijke instemming van beide ouders vereist en, ingeval er maar één ouder is, moet de vrederechter hem machtiging verlenen. In alle andere gevallen kunnen de ouders alleen handelen en treedt de vrederechter enkel op bij verschil van mening tussen de ouders of bij belangentegenstelling tussen de ouder(s) en de minderjarige.

De begrippen «daden van beheer» en «daden van beschikking», die in de rechtsleer zowel als in de jurisprudentie aanleiding geven tot verschillende interpretaties, en ook de begrippen «roerende goederen» en «onroerende goederen» worden niet meer als onderscheidende criteria gehanteerd.

Nr. 19 VAN MEVROUW NYSSSENS

Art. 13

Het 4° van het voorgestelde artikel 407, § 1, aanvullen als volgt:

« en, in voorkomend geval, draagt hij aan deze instelling het beheer op van de waardepapieren overeenkomstig de richtlijnen die hij geeft; »

Verantwoording

Dit amendement stelt de vrederechter in staat om het beheer van de effecten van een minderjarige op te dragen aan een erkende instelling (een bank of een beursvennootschap) en eventueel criteria vast te stellen voor het beheren van die effecten.

Nr. 20 VAN MEVROUW NYSSSENS

Art. 13

Het 1° van het voorgestelde artikel 410, § 1, vervangen als volgt:

« 1° de goederen van de minderjarige te vervreemden, tenzij het beheer is opgedragen aan een instelling bedoeld in artikel 407, § 1, 4°; ».

les deux parents sont en vie (le parent décédé n'étant plus là pour exercer son contrôle, le patrimoine à gérer provenant sans doute de ce parent, et vu l'absence de subrogé tuteur pour veiller aux intérêts de l'enfant), il semble cependant que soumettre le parent seul au même régime que le tuteur est aussi excessif.

Il ne faut pas oublier qu'un des axes de la réforme proposée est la disparition de la tutelle légale du parent survivant. En cas de décès de l'un des deux parents, le projet vise à maintenir l'autorité parentale dans le chef de l'auteur survivant. Une telle situation ne donnerait plus lieu à l'ouverture de la tutelle.

Le point d'aboutissement de cette logique serait de lui accorder les pouvoirs que cela implique, et ne pas assimiler son régime à celui du tuteur, tout en prévoyant un certain contrôle du juge de paix sur la gestion du patrimoine.

L'amendement proposé retient les critères proposés par la Fédération royale des notaires d'actes ayant des répercussions importantes sur la consistance du patrimoine de l'enfant, ou qui portent sur un élément de ce patrimoine dont la valeur dépasse le dixième de sa valeur totale. Dès lors qu'il s'agit d'actes de ce type, l'accord conjoint des deux parents est requis et le parent seul doit requérir l'autorisation du juge de paix. Dans tous les autres cas, les parents peuvent agir seuls, le juge de paix n'intervenant qu'en cas de différend entre parents ou d'opposition entre les intérêts du (ou des) parent(s) et ceux du mineur.

Les notions d'actes d'administration et d'actes de disposition, donnant lieu à trop d'interprétations divergentes tant dans la doctrine que dans la jurisprudence, de même que les notions de biens meubles ou de biens immeubles n'ont pas été retenues comme critères distinctifs.

N° 19 DE MME NYSSSENS

Art. 13

À l'article 407, § 1er, proposé, compléter le 4° par ce qui suit:

« le cas échéant en accordant à cet établissement une mission de gestion conformément aux directives qu'il donnera; »

Justification

Cet amendement vise à permettre au juge de paix de confier la gestion des titres du mineur à un établissement agréé (banque ou société de bourse) en déterminant, le cas échéant, les critères déterminant le profil de cette gestion.

N° 20 DE MME NYSSSENS

Art. 13

À l'article 410 proposé, remplacer le 1° du § 1er par ce qui suit:

« 1° aliéner les biens du mineur, sauf dans le cadre de la gestion confiée à un établissement tel que visé à l'article 407, § 1er, 4°; ».

Verantwoording

Het 1° en het 9° van het voorgestelde artikel 410 kunnen in bepaalde omstandigheden onverenigbaar blijken. Zo bepaalt artikel 410 dat de voogd door de vrederechter gemachtigd moet worden om zowel de roerende als onroerende goederen van de minderjarige te vervreemden, maar niet om roerende goederen te kopen. De machtiging is alleen vereist voor de aankoop van onroerende goederen.

Dit onderscheid geeft geen oplossing voor de vraag wat de voogd moet doen indien hij effecten wil verkopen om er andere te kopen.

Met dit amendement willen wij dat geval regelen.

Nr. 21 VAN MEVROUW NYSSSENS

Art. 13

Het 9° van het voorgestelde artikel 410, § 1, vervangen als volgt :

« 9° goederen voor de minderjarige aan te kopen, tenzij het beheer is opgedragen aan een instelling bedoeld in artikel 407, § 1, 4°; ».

Verantwoording

Zie verantwoording bij amendement nr. 20 betreffende artikel 410, § 1, 1°.

Nr. 22 VAN MEVROUW NYSSSENS

Art. 13

Het 13° van het voorgestelde artikel 410, § 1, doen vervallen.

Verantwoording

Dat 13° is overbodig aangezien het 1° de voogd verplicht om aan de vrederechter machtiging te vragen voor het vervreemden van elk goed dat aan de minderjarige toebehoort (met uitzondering van de vruchten en de onbruikbare voorwerpen). Souvenirs en andere persoonlijke voorwerpen vallen dus onder dat 1°.

Nr. 23 VAN MEVROUW NYSSSENS

Art. 13

Het eerste lid van het voorgestelde artikel 395, § 1, vervangen als volgt :

« Indien het belang van de minderjarige zulks vereist, kan de vrederechter de voogdij splitsen door een voogd over de persoon en een voogd over de goederen te benoemen. »

Justification

Les points 1° et 9° de l'article 410 proposé peuvent dans certaines situations s'avérer inconciliables. Ainsi, l'article 410 prévoit que le tuteur demande l'autorisation du juge de paix pour aliéner les biens tant meubles qu'immeubles du mineur, mais qu'il n'a pas besoin de cette autorisation pour acheter des biens meubles. L'autorisation n'est requise que pour l'achat de biens immeubles.

Cette distinction ne règle pas le problème de savoir ce que le tuteur doit faire s'il veut vendre des titres pour en acheter d'autres.

Le présent amendement vise à régler cette question.

N° 21 DE MME NYSSSENS

Art. 13

À l'article 410 proposé, remplacer le 9° du § 1er par ce qui suit :

« 9° acquérir des biens pour le mineur, sauf dans le cadre de la gestion confiée à un établissement tel que visé à l'article 407, § 1er, 4°; ».

Justification

Voir justification sous l'amendement n° 20 relatif à l'article 410, § 1er, 1°.

N° 22 DE MME NYSSSENS

Art. 13

À l'article 410 proposé, supprimer le 13° du § 1er.

Justification

Ce 13° est superflu, dès lors que le 1° impose au tuteur de requérir l'autorisation du juge de paix pour l'aliénation de tout bien appartenant au mineur (hormis les fruits et les objets de rebut). Les souvenirs et objets à caractère personnel sont donc compris dans ce 1°.

N° 23 DE MME NYSSSENS

Art. 13

À l'article 395 proposé, remplacer l'alinéa premier du § 1er par ce qui suit :

« Si l'intérêt du mineur l'exige, le juge peut scinder la tutelle en nommant un tuteur à la personne et un tuteur aux biens. »

Verantwoording

Een van de krachtlijnen van de hervorming die dit wetsontwerp invoert, is de grotere aandacht die de wetgever geeft aan de persoon van de minderjarige.

De splitsing van de voogdij is een middel om dat doel te bereiken. Het door het ontwerp voorgestelde criterium van de «uitzonderlijke omstandigheden» lijkt evenwel te beperkt en zal de vrederechter er niet toe aanzetten om van deze mogelijkheid gebruik te maken in omstandigheden die een dergelijke splitsing kunnen rechtvaardigen.

Nr. 24 VAN MEVROUW NYSSSENS

Art. 13

Het eerste lid van het voorgestelde artikel 394 vervangen als volgt :

« *Vóór de benoeming van de voogd kan de minderjarige gehoord worden op de wijze bepaald in artikel 931 van het Gerechtelijk Wetboek.* »

Verantwoording

Dit amendement wil dat voor het horen van minderjarigen in het voorgestelde artikel 394 wordt verwezen naar artikel 931 van het Gerechtelijk Wetboek. De formulering van het amendement laat ruimte voor de twee mogelijkheden waarin artikel 931 van het Gerechtelijk Wetboek voorziet, namelijk de mogelijkheid voor de rechter om de minderjarige te horen en de mogelijkheid voor de minderjarige om te vragen gehoord te worden. De leeftijd van de minderjarige speelt geen rol, op voorwaarde dat hij over het vereiste onderscheidingsvermogen beschikt.

Nr. 25 VAN MEVROUW NYSSSENS

Art. 13

In het voorgestelde artikel 407 de volgende wijzigingen aanbrengen :

A. In de inleidende zin van § 1 de woorden « en de minderjarige, als laatstgenoemde ouder is dan 15 jaar » **vervangen door de woorden** « *en, in voorkomend geval, de minderjarige overeenkomstig artikel 931 van het Gerechtelijk Wetboek.* ».

B. In § 2 de woorden « en de minderjarige, indien hij vijftien jaar oud is » **vervangen door de woorden** « *en, in voorkomend geval, de minderjarige overeenkomstig artikel 931 van het Gerechtelijk Wetboek.* ».

Verantwoording

Zie de verantwoording bij amendement nr. 24 op het voorgestelde artikel 394.

Justification

Un des axes de la réforme poursuivie par le présent projet est l'attention accrue que le législateur souhaite porter à la personne du mineur.

La scission de la tutelle est une manière de concrétiser cet objectif. Il semble toutefois que le critère de « circonstances exceptionnelles » proposé par le projet soit trop restrictif et qu'il n'encourage pas le juge de paix à faire usage de cette possibilité dans des situations qui pourraient justifier une telle scission.

N° 24 DE MME NYSSSENS

Art. 13

Remplacer l'alinéa premier de l'article 394 proposé par ce qui suit :

« *Avant la nomination du tuteur, l'audition du mineur peut avoir lieu conformément à l'article 931 du Code judiciaire.* »

Justification

Cet amendement vise à harmoniser l'article 394 proposé avec l'article 931 du Code judiciaire en ce qui concerne l'audition des mineurs. La formulation de l'amendement préserve les deux possibilités ouvertes par l'article 931 du Code judiciaire, à savoir la possibilité pour le juge de décider d'entendre le mineur et la possibilité pour le mineur de demander à être entendu, et cela quel que soit l'âge du mineur, dès lors qu'il est capable de discernement.

N° 25 DE MME NYSSSENS

Art. 13

Apporter à l'article 407 proposé les modifications suivantes :

A. Dans la phrase liminaire du § 1er, remplacer les mots « et du mineur, s'il a plus de quinze ans, » **par les mots** « *et, le cas échéant, du mineur, conformément à l'article 931 du Code judiciaire,* ».

B. Au § 2, remplacer les mots « et le mineur âgé de quinze ans », **par les mots** « *et, le cas échéant, le mineur, conformément à l'article 931 du Code judiciaire.* ».

Justification

Voir la justification sous l'amendement n° 24 à l'article 394 proposé.

Nr. 26 VAN MEVROUW NYSSSENS

Art. 13

In § 2, vierde lid, van het voorgestelde artikel 409 de woorden «en van de minderjarige indien hij vijftien jaar oud is» vervangen door de woorden «en, in voorkomend geval, van de minderjarige overeenkomstig artikel 931 van het Gerechtelijk Wetboek».

Verantwoording

Zie de verantwoording bij amendement nr. 24 op het voorgestelde artikel 394.

Nr. 27 VAN MEVROUW NYSSSENS

Art. 66

Het 2° van het voorgestelde artikel 1233, § 1, vervangen als volgt :

«2° de minderjarige wordt, in voorkomend geval, gehoord overeenkomstig artikel 931 van dit Wetboek; ».

Verantwoording

Zie de verantwoording bij amendement nr. 24 op het voorgestelde artikel 394.

Nr. 28 VAN DE REGERING

Art. 2

De Nederlandse tekst van dit artikel vervangen als volgt :

«Art. 2. — Artikel 50 van het Burgerlijk Wetboek, gewijzigd bij de wet van 31 maart 1987, wordt vervangen door de volgende bepaling :

«Art. 50. — § 1. De ambtenaar van de burgerlijke stand die de aangifte van geboorte van een kind ontvangt wiens afstamming ten aanzien van zijn ouders niet vaststaat of die in zijn registers het beschikkende gedeelte van een rechterlijke beslissing overschrijft waarbij de afstamming wordt ontkend ten aanzien van de ouders of ten aanzien van de enige ouder met betrekking tot wie de afstamming vaststaat, is gehouden daarvan binnen drie dagen kennis te geven aan de vrederechter van de verblijfplaats van de minderjarige.

§ 2. De ambtenaar van de burgerlijke stand die een akte van overlijden opmaakt, is gehouden daarvan binnen drie dagen kennis te geven aan de vrederechter

N° 26 DE MME NYSSSENS

Art. 13

Au § 2, alinéa 4, de l'article 409 proposé, remplacer les mots «et du mineur âgé de quinze ans» par les mots «et, le cas échéant, du mineur, conformément à l'article 931 du Code judiciaire».

Justification

Voir la justification sous l'amendement n° 24 à l'article 394 proposé.

N° 27 DE MME NYSSSENS

Art. 66

À l'article 1233 proposé, remplacer le § 1er, 2°, par ce qui suit :

«2° le mineur est, le cas échéant, entendu, conformément à l'article 931 du présent Code.»

Justification

Voir la justification sous l'amendement n° 24 à l'article 394 proposé.

Clotilde NYSSSENS.

N° 28 DU GOUVERNEMENT

Art. 2

Remplacer le texte néerlandais de cet article par ce qui suit :

«Art. 2. — Artikel 50 van het Burgerlijk Wetboek, gewijzigd bij de wet van 31 maart 1987, wordt vervangen door de volgende bepaling :

«Art. 2. — § 1. De ambtenaar van de burgerlijke stand die de aangifte van geboorte van een kind ontvangt wiens afstamming ten aanzien van zijn ouders niet vaststaat of die in zijn registers het beschikkende gedeelte van een rechterlijke beslissing overschrijft waarbij de afstamming wordt ontkend ten aanzien van de ouders of ten aanzien van de enige ouder met betrekking tot wie de afstamming vaststaat, is gehouden daarvan binnen drie dagen kennis te geven aan de vrederechter van de verblijfplaats van de minderjarige.

§ 2. De ambtenaar van de burgerlijke stand die een akte van overlijden opmaakt, is gehouden daarvan binnen drie dagen kennis te geven aan de vrederechter

van de verblijfplaats van de minderjarige kinderen van de overledene wanneer deze laatste de langstlevende was van de ouders of wanneer de afstamming enkel ten aanzien van deze ouder vaststaat. Hetzelfde geldt wanneer de overledene voogd was van een minderjarige, van een persoon in staat van verlengde minderjarigheid of van een onbekwaamverklaarde, of wanneer hij de enige adoptieve ouder of de langstlevende ouder was van een minderjarige, van een persoon in staat van verlengde minderjarigheid of van een onbekwaamverklaarde.

§ 3. De vervalddag is in de termijn begrepen. Is die dag echter een zaterdag, een zondag of een wettelijke feestdag, dan wordt de vervalddag uitgesteld tot de eerstvolgende werkdag.»

Verantwoording

Het betreft een vormverbetering.

De Nederlandse versie van het voorgestelde artikel 50 van het Burgerlijk Wetboek wordt aangepast teneinde hem beter in overeenstemming te brengen met de huidige tekst van het Burgerlijk Wetboek.

Nr. 29 VAN DE REGERING

Art. 13

Het vierde lid van het voorgestelde artikel 392 vervangen als volgt:

«De herroeping is geschiedt voor de vrederechter die de verklaring heeft ontvangen. Wanneer de verklaring is afgelegd voor een notaris, geschiedt de herroeping voor dezelfde notaris of voor een andere notaris, die de notaris die de verklaring heeft ontvangen hiervan op de hoogte moet brengen. Van de herroeping wordt melding gemaakt op de verklaring.»

Verantwoording

Deze bepaling wordt gewijzigd om het parallellisme met het nieuwe tweede lid te verzekeren, dat voortaan voorziet in de mogelijkheid voor de ouders om een testamentaire voogd aan te wijzen, niet enkel bij wege van een gezamenlijke verklaring voor de vrederechter, maar ook voor een notaris.

Voor de herroeping leek het aangewezen te voorzien in een verschillend systeem voor de herroeping voor de vrederechter en de herroeping voor de notaris. De mensen hebben meestal een bevoorrechte relatie met hun notaris. De praktijk toont echter aan dat men soms van notaris verandert. Indien dat het geval is, kan de herroeping worden gedaan voor de nieuwe notaris die de notaris die de oorspronkelijke verklaring heeft ontvangen hiervan op de hoogte dient te brengen, opdat deze laatste op de verklaring melding kan maken van de herroeping.

van de verblijfplaats van de minderjarige kinderen van de overledene wanneer deze laatste de langstlevende was van de ouders of wanneer de afstamming enkel ten aanzien van deze ouder vaststaat. Hetzelfde geldt wanneer de overledene voogd was van een minderjarige, van een persoon in staat van verlengde minderjarigheid of van een onbekwaamverklaarde, of wanneer hij de enige adoptieve ouder of de langstlevende ouder was van een minderjarige, van een persoon in staat van verlengde minderjarigheid of van een onbekwaamverklaarde.

§ 3. De vervalddag is in de termijn begrepen. Is die dag echter een zaterdag, een zondag of een wettelijke feestdag, dan wordt de vervalddag uitgesteld tot de eerstvolgende werkdag.»

Justification

Il s'agit d'une amélioration de forme.

La version néerlandaise de l'article 50 du Code civil, proposé, est adaptée afin de se rapprocher davantage du texte actuel du Code civil.

N° 29 DU GOUVERNEMENT

Art. 13

Remplacer l'alinéa 4 de l'article 392 proposé par ce qui suit:

«La révocation est faite devant le juge de paix qui a reçu la déclaration. Si la déclaration a été faite devant un notaire, la révocation est faite devant ce notaire ou devant un autre notaire, à charge pour ce dernier d'en avertir le notaire qui a reçu la déclaration. Mention de la révocation est portée sur la déclaration.»

Justification

Cet amendement a pour but d'assurer le parallélisme avec le nouvel alinéa 2 de l'article 392 nouveau du Code civil qui prévoit désormais la possibilité pour les père et mère de désigner un tuteur testamentaire non seulement par déclaration conjointe devant le juge de paix, mais également devant un notaire.

En ce qui concerne la révocation, il a paru indiqué de prévoir un régime différent entre la révocation devant le juge de paix et la révocation devant notaire. Les personnes ont généralement des rapports privilégiés avec leur notaire. La pratique révèle que certaines personnes changent parfois de notaire. Si c'est le cas, la révocation pourra être faite devant le nouveau notaire, à charge pour lui d'en informer le notaire qui a reçu la déclaration d'origine afin que celui-ci y porte mention de la révocation.

Nr. 30 VAN DE REGERING

Art. 13

In het 3° van het voorgestelde artikel 398, de woorden «feitelijke samenwonende,» invoegen tussen de woorden «de echtgenoot,» en de woorden «een bloedverwant in de opgaande lijn».

Verantwoording

Het doel van het nieuwe artikel 398 van het Burgerlijk Wetboek is het van de voogdij verwijderen van de personen die met de minderjarige een belangenconflict hebben omdat zijzelf, hun echtgenoot of een familielid met hem in een rechtsgeding betrokken zijn.

In het belang van de minderjarige wordt voorgesteld om deze bescherming uit te breiden door te bepalen dat een belangenconflict niet enkel kan ontstaan door een rechtsgeding met de echtgenoot van de voogd of de kandidaat-voogd, maar ook met de persoon met wie de voogd feitelijk samenwoont.

De minister van Justitie,

N° 30 DU GOUVERNEMENT

Art. 13

Au 3° de l'article 398 proposé, insérer les mots « le cohabitant de fait, » entre les mots « le conjoint, » et les mots « un descendant ».

Justification

L'article 398 nouveau du Code civil a pour objectif d'écartier de la tutelle les personnes qui ont un conflit d'intérêts avec le mineur parce qu'elle-même, leur conjoint ou un membre de leur famille est en procès avec celui-ci.

Dans l'intérêt du mineur, il est proposé d'étendre la protection en prévoyant que le conflit d'intérêts peut non seulement résulter d'un procès avec le conjoint du tuteur ou du candidat tuteur, mais également avec la personne avec laquelle celui-ci cohabite de fait.

Le ministre de la Justice,

Marc VERWILGHEN.

Nr. 31 VAN DE HEER VANDENBERGHE

(Subamendement op amendement nr. 28 van de regering)

Art. 2

In § 2 van het voorgestelde artikel 50, de woorden «verblijfplaats van de minderjarige» vervangen door de woorden «woonplaats van de minderjarige kinderen van de overledene als bepaald bij artikel 36 van het Gerechtelijk Wetboek of bij gebreke van woonplaats, aan de vrederechter van de verblijfplaats van deze kinderen».

Verantwoording

Het voorgestelde artikel 50, § 2, bepaalt enkel dat de ambtenaar van de burgerlijke stand gehouden is binnen de drie dagen kennis te geven van het overlijden van een ouder aan de vrederechter van de verblijfplaats van de minderjarige, terwijl volgens het voorgestelde artikel 390 van het Burgerlijk Wetboek de vrederechter van de woonplaats zoals bepaald door artikel 36 van het Gerechtelijk Wetboek en bij gebreke daarvan, de vrederechter van de verblijfplaats bevoegd is de voogdij te organiseren.

Het is aangewezen dat beide bepalingen eensluidend zijn.

N° 31 DE M. VANDENBERGHE

(Sous-amendement à l'amendement n° 28 du gouvernement)

Art. 2

Au § 2 de l'article 50 proposé, remplacer les mots « de la résidence des enfants mineurs du défunt » par les mots « du domicile des enfants mineurs du défunt, tel qu'il est défini à l'article 36 du Code judiciaire, ou, à défaut de domicile, le juge de paix de la résidence de ces enfants ».

Justification

L'article 50, § 2, proposé se borne à disposer que l'officier de l'état civil est tenu d'informer, dans un délai de trois jours, le juge de paix de la résidence de l'enfant mineur du décès d'un parent, tandis qu'aux termes de l'article 390 proposé du Code civil, le juge de paix du domicile, tel qu'il est défini à l'article 36 du Code judiciaire, ou, à défaut de domicile, le juge de paix de la résidence est compétent pour organiser la tutelle.

Il est indiqué que les deux dispositions soient conformes.

Nr. 32 VAN DE HEER VANDENBERGHE

Art. 6

In het 1° van dit artikel, het eerste lid van de voorgestelde tekst aanvullen met de woorden « ten aanzien van beide ouders ».

Verantwoording

Uit de voorgestelde formulering blijkt niet duidelijk dat de afstamming niet vaststaat ten aanzien van een ouder of beide ouders. Uiteraard wordt de toestemming pas gegeven door de voogd indien de afstamming van het minderjarige kind of van de onbekwaamverklarde niet vaststaat ten opzichte van beide ouders, nu in het andere geval de voogdij niet openvalt.

Nr. 33 VAN DE HEER VANDENBERGHE

Art. 13

In het eerste lid van het voorgestelde artikel 389 de volgende wijzigingen aanbrengen :

A. Tussen de woorden « indien zij » en het woord « wettelijk », het woord « beiden » invoegen.

B. Tussen de woorden « onbekend of » en de woorden « in de voortdurende onmogelijkheid », het woord « beiden » invoegen.

Verantwoording

Om duidelijkheidsredenen is het aangewezen te stipuleren dat beide ouders in de onmogelijkheid moeten zijn om het ouderlijk gezag uit te oefenen.

Immers, indien slechts één van beiden in deze onmogelijkheid is, draagt de andere de volle ouderlijke macht.

Nr. 34 VAN DE HEER VANDENBERGHE

Art. 13

In het derde lid van het voorgestelde artikel 390, tussen de woorden « op verzoek van de voogd » en het woord « evenwel », de woorden « of ambtshalve » invoegen.

Verantwoording

Het principe van de onveranderlijkheid van de zetel van de voogdij is volgens het ontwerp niet onaantastbaar: inderdaad kan in uitzonderlijke omstandigheden verwezen worden naar de woonplaats of de verblijfplaats van de voogd. Hiertoe kan enkel beslist worden in het belang van het kind.

Het is derhalve aangewezen dat de vrederechter ook ambtshalve kan optreden indien het belang van het kind dit vereist.

N° 32 DE M. VANDENBERGHE

Art. 6

Au 1° de cet article, compléter l'alinéa 1er du texte proposé par les mots « à l'égard des deux parents ».

Justification

Il ne ressort pas clairement de la formulation proposée que la filiation n'a pas été établie à l'égard d'un des parents ou des deux parents. Il va de soi que le tuteur ne donne son consentement que si la filiation de l'enfant mineur ou de l'incapable n'a pas été établie à l'égard des deux parents, du fait que dans l'autre cas, la tutelle n'est pas vacante.

N° 33 DE M. VANDENBERGHE

Art. 13

Apporter à l'alinéa 1er de l'article 389 proposé les modifications suivantes

A. Insérer, entre les mots « décédés, » et le mot « légalement », les mots « l'un et l'autre ».

B. Insérer, entre le mot « ou » et les mots « dans l'impossibilité durable », les mots « l'un et l'autre ».

Justification

Pour des raisons de clarté, il convient de disposer que les deux parents doivent se trouver dans l'impossibilité durable d'exercer l'autorité parentale.

En effet, si l'un des deux seulement se trouve dans cette impossibilité, c'est l'autre qui exerce entièrement l'autorité parentale.

N° 34 DE M. VANDENBERGHE

Art. 13

À l'alinéa 3 de l'article 390 proposé, insérer, entre les mots « à la requête du tuteur » et les mots « le juge de paix », les mots « ou d'office ».

Justification

D'après le projet, le principe de l'immutabilité du siège de la tutelle n'est pas intangible: on peut, dans des circonstances exceptionnelles, renvoyer au domicile ou à la résidence du tuteur. Cette décision doit être prise dans l'intérêt de l'enfant exclusivement.

Par conséquent, il est indiqué que le juge de paix puisse également intervenir d'office lorsque l'intérêt de l'enfant le commande.

Nr. 35 VAN DE HEER VANDENBERGHE

Art. 13

In het voorgestelde artikel 391 van het Burgerlijk Wetboek de volgende wijzigingen aanbrengen:

A. In het eerste lid tussen de woorden «de bescherming van» en de woorden «de minderjarige» de woorden «de persoon van» invoegen.

B. Dit artikel aanvullen met een vierde lid, luidende:

«Tegen de beslissing van de vrederechter kan hoger beroep worden ingesteld door elke belanghebbende of de procureur des Konings overeenkomstig de bepalingen van artikel 1031 van het Gerechtelijk Wetboek.»

Verantwoording

1. De memorie van toelichting bij het wetsontwerp stelt dat de vrederechter dringende maatregelen kan bevelen ten einde de persoon van de minderjarige te beschermen, alsook voor de bewaring van zijn goederen.

Het is aangewezen deze verduidelijking op te nemen in de voorgestelde bepaling.

2. De bepaling voorziet niets met betrekking tot het hoger beroep tegen de ambtshalve genomen beslissingen.

Ingevolge het voorgestelde nieuwe artikel 1233, § 1, van het Gerechtelijk Wetboek, zijn de artikelen 1026 tot 1034 van het Gerechtelijk Wetboek van toepassing op de aanvragen gegrond op de artikelen 389 tot 420 van het Burgerlijk Wetboek.

De bepalingen van artikel 103 van het Gerechtelijk Wetboek inzake het hoger beroep zijn dus ook van toepassing op de aanvragen gegrond op huidig voorgesteld artikel 391 van het Burgerlijk Wetboek.

Artikel 1031 van het Gerechtelijk Wetboek kan evenwel niet van toepassing geacht worden bij ambtshalve genomen maatregelen, daar er noch een verzoeker noch een tussenkomende partij is.

Volgens de voorgestelde bepaling kan dus enkel de procureur des Konings, aan wie de beslissing ter kennis dient te worden gebracht in uitvoering van het nieuwe artikel 1233, § 1, 4°, beroep tegen deze beslissing aantekenen. Op welke wettelijk-procedurele basis kan hij zich hiertoe echter beroepen?

Het is daarom noodzakelijk te bepalen dat hoger beroep kan aangetekend worden door elke belanghebbende of door de procureur des Konings. De modaliteiten van artikel 1031 van het Gerechtelijk Wetboek met betrekking tot de vorm en de termijn van het beroep zijn van overeenkomstige toepassing.

Nr. 36 DE M. VANDENBERGHE

Art. 13

In het vijfde lid van het voorgestelde artikel 392 het woord «rechter» vervangen door het woord «vrederechter».

N° 35 DE M. VANDENBERGHE

Art. 13

Modifier l'article 391 du Code civil, proposé, comme suit:

A. Au premier alinéa, insérer, entre les mots «à la protection» et les mots «du mineur», les mots «de la personne».

B. Compléter cet article par un alinéa 4, rédigé comme suit:

«L'appel de la décision du juge de paix peut être formé par tout intéressé ou par le procureur du Roi, conformément aux dispositions de l'article 1031 du Code judiciaire.»

Justification

1. L'exposé des motifs du projet de loi précise que le juge de paix peut prendre les mesures urgentes nécessaires en vue de protéger la personne du mineur et d'assurer la conservation de ses biens.

Il serait judicieux d'inclure cette précision dans la disposition proposée.

2. La disposition ne prévoit rien au sujet de l'appel formé contre les décisions d'office.

En vertu du nouvel article 1233, § 1er, du Code judiciaire, proposé, les articles 1026 à 1034 du Code judiciaire sont applicables aux demandes fondées sur les articles 389 à 420 du Code civil.

Par conséquent, les dispositions de l'article 1031 du Code judiciaire relatives à l'appel sont applicables également aux demandes fondées sur l'article 391 proposé du Code civil.

Toutefois, on ne peut pas considérer que l'article 1031 du Code judiciaire est applicable aux décisions d'office, étant donné qu'il n'y a dans ce cas ni demandeur ni partie.

D'après la disposition proposée, seul le procureur du Roi à qui la décision doit être notifiée, conformément au nouvel article 1233, § 1er, 4°, peut former un appel contre cette décision. On peut se demander sur quelle base juridique et quelle procédure il peut se baser pour le faire.

C'est pourquoi il est nécessaire de disposer que l'appel peut être formé par tout intéressé ou par le procureur du Roi. Les modalités de l'article 1031 du Code judiciaire relatives à la forme et au délai du recours sont applicables par analogie.

N° 36 DE M. VANDENBERGHE

Art. 13

Au cinquième alinéa de l'article 329 proposé, remplacer le mot «juge» par les mots «juge de paix».

Verantwoording

De huidige libellering is verwarrend. Er moet verduidelijkt worden dat wel degelijk de vrederechter dient in te staan voor de homologatie.

Nr. 37 VAN DE HEER VANDENBERGHE

Art. 13

Het voorgestelde artikel 403 aanvullen als volgt :

«De voogd dient alle medewerking te verlenen teneinde de toezienend voogd toe te laten zijn toezicht op de voogd uit te oefenen.»

Verantwoording

De voorgestelde bepaling laat na enige verduidelijking te geven nopens de wijze waarop de toezienend voogd zijn toezicht daadwerkelijk kan uitoefenen.

Er dient om die reden te worden bepaald dat de voogd alle medewerking dient te verlenen (bijvoorbeeld inzage in alle documenten met betrekking tot deze voogdij). Zo er een probleem terzake zou rijzen, kan de toezienend voogd overeenkomstig de voorgestelde bepaling de vrederechter hiervan in kennis stellen.

Nr. 38 VAN DE HEER VANDENBERGHE

Art. 13

Het eerste lid van het voorgestelde artikel 404 aanvullen met de woorden «en een toezienend voogd ad hoc».

Verantwoording

Er dient op gewezen te worden dat in het geval ook de belangen van de toezienend voogd in tegenstrijd zijn met de belangen van de minderjarige, en derhalve een voogd *ad hoc* wordt aangesteld, er niet langer een toezienend voogd is.

Het voorgestelde artikel 409, § 2, van het Burgerlijk Wetboek bepaalt niettemin dat de voogd slechts met medeondertekening van de toezienend voogd kwijting kan geven van de kapitalen die de minderjarige in de loop van de voogdij ontvangt.

Het is dan ook noodzakelijk in de mogelijkheid te voorzien van de aanstelling van een voogd *ad hoc* en een toezienend voogd *ad hoc* telkens de belangen van de voogd en de toezienend voogd tegenstrijdig zijn met deze van de minderjarige.

Nr. 39 VAN DE HEER VANDENBERGHE

Art. 13

De Franse tekst van het tweede lid van het voorgestelde artikel 404 vervangen als volgt :

«Le subrogé tuteur ne remplace pas de plein droit le tuteur lorsque la tutelle devient vacante. Il doit dans

Justification

La formulation proposée prête à confusion. Il y a lieu de préciser que c'est bel et bien le juge de paix qui doit se charger de l'homologation.

N° 37 DE M. VANDENBERGHE

Art. 13

Compléter l'article 403 proposé par la disposition suivante :

«Le tuteur doit collaborer pleinement en vue de permettre au subrogé tuteur de contrôler le tuteur.»

Justification

La disposition proposée néglige de donner des éclaircissements sur la manière dont le subrogé tuteur peut exercer son contrôle dans les faits.

Il convient dès lors de prévoir que le tuteur doit collaborer pleinement (par exemple, autoriser la consultation de tous les documents relatifs à sa tutelle). En cas de problème, le subrogé tuteur pourra saisir le juge de paix sur la base de la disposition proposée.

N° 38 DE M. VANDENBERGHE

Art. 13

À l'article 404 proposé, compléter l'alinéa 1er par les mots «ainsi qu'un subrogé tuteur ad hoc».

Justification

Il est à souligner que lorsque les intérêts du subrogé tuteur sont également contraires à ceux du mineur et que l'on désigne par conséquent un tuteur *ad hoc*, il n'y a plus de subrogé tuteur.

L'article 409, § 2, proposé, du Code civil dispose néanmoins que le tuteur ne peut donner quittance des capitaux qui échoient au mineur durant la tutelle qu'avec le contreseing du subrogé tuteur.

Il est dès lors nécessaire de prévoir la possibilité de désigner un tuteur *ad hoc* et un subrogé tuteur *ad hoc* chaque fois que les intérêts du tuteur et du subrogé tuteur sont contraires à ceux du mineur.

N° 39 DE M. VANDENBERGHE

Art. 13

Remplacer le texte français de l'article 404 proposé, alinéa 2, comme suit :

«Le subrogé tuteur ne remplace pas de plein droit le tuteur lorsque la tutelle devient vacante. Il doit dans

ce cas, sous peine d'indemnisation du dommage qui pourrait en résulter pour le mineur, provoquer la nomination d'un nouveau tuteur.»

Verantwoording

Het advies van de Raad van State stelt: «Er is een discrepantie in het tweede lid. De Franse versie moet worden aangepast aan de Nederlandse.»

Nr. 40 VAN DE HEER VANDENBERGHE

Art. 13

Paragraaf 1, eerste lid, van het voorgestelde artikel 405 aanvullen als volgt:

« , zoals de beslissingen bedoeld in artikel 374, tweede lid. »

Verantwoording

Het voorgestelde artikel bepaalt dat de voogd zorg draagt voor de persoon van de minderjarige, die hij «opvoedt volgens de beginselen waarvoor de ouders eventueel hebben gekozen».

Deze bepaling is vaag en onduidelijk.

Het is aangewezen te verwijzen naar de beslissingen zoals die vermeld zijn in artikel 374, tweede lid, van het Burgerlijk Wetboek, dat luidt: «Bij gebreke van overeenstemming over de organisatie van de huisvesting van het kind, over de belangrijke beslissingen betreffende zijn gezondheid, zijn opvoeding, zijn opleiding en zijn ontspanning en over de godsdienstige en levensbeschouwelijke keuzes (...)».

Nr. 41 VAN DE HEER VANDENBERGHE

Art. 13

In het voorgestelde artikel 405 de volgende wijzigingen aanbrengen:

A. Paragraaf 1, vierdelid, aanvullen met de woorden «na uitdrukkelijke machtiging van de vrederechter».

B. In § 2, eerste lid, tussen de woorden «procureur des Konings» en het woord «richten», de woorden «of de vrederechter» invoegen.

Verantwoording

A. De voorgestelde bepaling maakt het mogelijk dat de voogd zich kan laten bijstaan in het beheer van de goederen van de minderjarige door personen die onder zijn verantwoordelijkheid handelen.

Volgens de memorie van toelichting vallen de kosten hiervan ten laste van de voogdijrekeningen.

Teneinde misbruiken te vermijden is het aangewezen dat deze bijstand enkel kan mits uitdrukkelijke machtiging van de vrederechter.

ce cas, sous peine d'indemnisation du dommage qui pourrait en résulter pour le mineur, provoquer la nomination d'un nouveau tuteur.»

Justification

L'avis du Conseil d'État dit: «Il y a une discordance à l'alinéa 2. La version française doit être adaptée à la version néerlandaise.»

N° 40 DE M. VANDENBERGHE

Art. 13

Compléter le § 1er, alinéa 1er, de l'article 405 proposé par la disposition suivante:

« , comme les décisions visées à l'article 374, alinéa 2. »

Justification

L'article proposé dispose que le tuteur prend soin de la personne du mineur, qu'il «éduque en se conformant aux principes éventuelles adoptés par les parents».

Cette disposition est vague et imprécise.

Il convient de renvoyer aux décisions figurant à l'article 374, alinéa 2, du Code civil, qui sont rédigées comme suit: «À défaut d'accord sur l'organisation de l'hébergement de l'enfant, sur les décisions importantes concernant sa santé, son éducation, sa formation, ses loisirs et sur l'orientation religieuse ou philosophique (...)».

N° 41 DE M. VANDENBERGHE

Art. 13

Apporter à l'article 405 proposé les modifications suivantes:

A. Compléter le § 1er, alinéa 4, par les mots «après autorisation expresse du juge de paix».

B. Au § 2, alinéa 1er, insérer, entre les mots «procureur du Roi» et les mots «à partir», les mots «ou au juge de paix».

Justification

A. La disposition proposée permet au tuteur de se faire assister dans la gestion des biens du mineur par des personnes qui agissent sous sa responsabilité.

D'après l'exposé des motifs, les frais y afférents sont à la charge des comptes de tutelle.

En vue de prévenir des abus, il convient de ne permettre cette assistance qu'avec l'autorisation expresse du juge de paix.

B. Aangezien de organisatie en het toezicht over de voogdij ingevolge het voorgestelde artikel 390 van het Burgerlijk Wetboek tot de bevoegdheid van de vrederechter behoren, dient de minderjarige ook over de mogelijkheid te beschikken zich rechtstreeks tot de vrederechter te wenden.

Nr. 42 VAN DE HEER VANDENBERGHE

Art. 13

Paragraaf 1, eerste lid, van het voorgestelde artikel 406 vervangen als volgt :

« § 1. De voogd doet binnen een maand volgend op de betekening van zijn benoeming een boedelbeschrijving met waardeschatting opstellen van zowel de onroerende als de roerende goederen, desgevallend nadat hij, bij verzegeling, eerst de ontzegeling heeft gevorderd.

De boedelbeschrijving wordt opgemaakt bij toepassing van de artikelen 1175 tot 1184 van het Gerechtelijk Wetboek, tenzij de vrederechter bij een met redenen omklede beschikking beslist een onderhandse inventaris toe te laten. De vrederechter kan in deze beschikking bepalen aan welke vereisten deze onderhandse inventaris dient te voldoen. »

Verantwoording

1. Men kan zich de vraag stellen of het nodig en nuttig is de mogelijkheid tot onderhandse inventaris, zoals voorgesteld in § 1, te voorzien, nu voogdij in het algemeen slechts openvalt na overlijden van de laatste der ouders.

Dit overlijden gaat steeds gepaard met het opvallen van een nalatenschap. Deze nalatenschap kan, wat de minderjarige betreft, slechts aanvaard worden onder voorrecht van boedelbeschrijving (zie het voorgestelde artikel 410, § 1, 5°, van het ontwerp).

2. Bovendien bestaat er een tegenstrijdigheid tussen de Nederlandse en de Franstalige versie van de tekst. Volgens de Nederlandse tekst zou enkel een boedelbeschrijving nodig zijn bij verzegeling van de roerende goederen, terwijl de Franse tekst steeds een boedelbeschrijving vereist.

3. Om deze redenen is het aangewezen te bepalen dat steeds een boedelbeschrijving wordt opgemaakt; de vrederechter kan evenwel een onderhandse inventaris toelaten zo dit nodig blijkt.

Nr. 43 VAN DE HEER VANDENBERGHE

Art. 13

In het voorgestelde artikel 410 de volgende wijzigingen aanbrengen :

A. In § 1, 1°, de woorden « onbruikbare vruchten en voorwerpen » vervangen door de woorden « vruchten en onbruikbare voorwerpen ».

B. In § 2, het eerste lid vervangen als volgt : « De verkoop van de roerende of onroerende goederen van

B. Étant donné qu'en vertu de l'article 390 proposé du Code civil, l'organisation et la surveillance de la tutelle incombent au juge de paix, le mineur doit également avoir la possibilité de s'adresser directement au juge de paix.

N° 42 DE M. VANDENBERGHE

Art. 13

Remplacer le § 1er, alinéa 1er, de l'article 406 proposé par ce qui suit :

« § 1er. Dans le mois qui suit la notification de sa nomination, le tuteur fait dresser un inventaire assorti d'une estimation de la valeur des immeubles et des meubles, le cas échéant, après avoir requis la levée des scellés s'ils ont été apposés.

L'inventaire est dressé en application des articles 1175 à 1184 du Code judiciaire, à moins que le juge de paix ne décide, par ordonnance motivée, d'autoriser un inventaire sous seing privé. Le juge de paix peut définir, dans cette ordonnance, les conditions que doit remplir cet inventaire sous seing privé. »

Justification

1. L'on peut se demander s'il est nécessaire et utile de prévoir la possibilité d'un inventaire sous seing privé, comme proposé au § 1er, étant donné qu'en général, la tutelle ne s'ouvre qu'après le décès du dernier des parents.

Ce décès s'accompagne toujours de l'ouverture d'une succession. Celle-ci ne peut être acceptée, en ce qui concerne le mineur, que sous bénéfice d'inventaire (voir l'article 410, § 1er, 5°, du projet).

2. De plus, il existe une contradiction entre la version néerlandaise et la version française du texte. Selon le texte néerlandais, un inventaire ne serait nécessaire que si les scellés ont été apposés sur les meubles, alors que selon le texte français, il faudrait toujours procéder à un inventaire.

3. Dès lors, il est opportun de prévoir qu'un inventaire doit toujours être dressé; toutefois, le juge de paix peut autoriser un inventaire sous seing privé si cela s'avère nécessaire.

N° 43 DE M. VANDENBERGHE

Art. 13

À l'article 410 proposé, apporter les modifications suivantes :

A. Au § 1er, 1°, remplacer les mots néerlandais « onbruikbare vruchten en voorwerpen » par les mots « vruchten en onbruikbare voorwerpen ».

B. Au § 2, remplacer l'alinéa 1er par la disposition suivante : « La vente des biens meubles ou immeubles

de minderjarige gebeurt openbaar. Aan de voogd kan evenwel machtiging worden verleend om de roerende of onroerende goederen onderhands te verkopen. »

Verantwoording

A. De voogd dient geen bijzondere machtiging te verkrijgen van de vrederechter voor het verlenen van de vruchten en onbruikbare voorwerpen (en niet «onbruikbare vruchten en voorwerpen», zoals verkeerdelijk gesteld; zie tevens de Franse versie van de tekst).

B. In principe geschiedt iedere verkoop van goederen van de minderjarige openbaar. De onderhandse verkoop is de uitzondering en vereist een bijzondere machtiging. Teneinde dit principe duidelijk te bevestigen, is het aangewezen dit in de wet te vermelden.

Nr. 44 VAN DE HEER VANDENBERGHE

Art. 13

Paragraaf 2, vierde lid, van het voorgestelde artikel 410 aanvullen als volgt :

«In elk geval wordt de minderjarige die over het vereiste onderscheidingsvermogen beschikt door de vrederechter gehoord vooraleer machtiging kan worden verleend. »

Verantwoording

Het advies van de Raad van State stelt voor dat de minderjarige, zelfs indien hij jonger is dan vijftien jaar, wordt gehoord indien, in geval van volstrekte noodzakelijkheid, machtiging wordt verleend tot het vervreemden van souvenirs en andere persoonlijke voorwerpen.

De memorie van toelichting antwoordt hierop dat niets belemmert dat de vrederechter het advies van de minderjarige inwint, zelfs ingeval hij jonger is dan vijftien jaar, zulks overeenkomstig de algemene beginselen geformuleerd in artikel 931 van het Gerechtelijk Wetboek (mogelijkheid voor de rechter de minderjarige die over het vereiste onderscheidingsvermogen beschikt, te horen in elk geding dat hem betreft). Krachtens die bepaling kan de minderjarige die over het vereiste onderscheidingsvermogen beschikt, eveneens vragen te worden gehoord.

De mogelijke toepassing van artikel 931 van het Gerechtelijk Wetboek is evenwel vrijblijvend. Het is van belang dat bij vervreemding van souvenirs of persoonlijke voorwerpen, de minderjarige met het vereiste onderscheidingsvermogen, steeds wordt gehoord. Het betreft dus een verplichting.

Nr. 45 VAN DE HEER VANDENBERGHE

Art. 13

Het voorgestelde artikel 412 vervangen als volgt :

«Art. 412. — De vrederechter kan de procureur des Konings verzoeken om door bemiddeling van de

du mineur est publique. Le tuteur peut toutefois se faire autoriser à vendre de gré à gré les biens meubles ou immeubles. »

Justification

A. Le tuteur ne doit pas être spécialement autorisé par le juge de paix pour aliéner les fruits et les objets de rebut (le texte néerlandais faisait état erronément de «*onbruikbare vruchten en voorwerpen*» au lieu de «*vruchten en onbruikbare voorwerpen*», voir le texte français).

B. Toute vente des biens meubles ou immeubles du mineur est en principe publique. La vente de gré à gré est l'exception et requiert une autorisation spéciale. Pour confirmer ce principe, il est indiqué de l'inscrire dans la loi.

N° 44 DE M. VANDENBERGHE

Art. 13

Compléter l'article 410 proposé, § 2, alinéa 4, par la disposition suivante :

«En tout cas, le mineur qui possède le discernement requis est entendu par le juge de paix avant que l'autorisation puisse être accordée. »

Justification

L'avis du Conseil d'État propose que le mineur soit entendu, même s'il est âgé de moins de 15 ans, lorsque, en cas de nécessité absolue, le juge autorise l'aliénation des souvenirs et autres objets de caractère personnel.

L'exposé des motifs répond à cela que rien n'empêche le juge de paix de recueillir l'avis du mineur, même s'il est âgé de moins de quinze ans, en vertu des principes généraux contenus à l'article 931 du Code judiciaire (possibilité pour le juge d'entendre le mineur capable de discernement dans toute procédure le concernant). En vertu de cette même disposition, le mineur capable de discernement peut également demander à être entendu.

L'application éventuelle de l'article 931 du Code judiciaire est cependant facultative. Il importe qu'en cas d'aliénation des souvenirs et autres objets de caractère personnel, le mineur capable de discernement soit toujours entendu. Il s'agit donc d'une obligation.

N° 45 DE M. VANDENBERGHE

Art. 13

Remplacer l'article 412 proposé par la disposition suivante :

«Art. 412. — Le juge de paix peut demander au procureur du Roi de recueillir, par l'intermédiaire du

bevoegde sociale dienst, alle dienstige inlichtingen betreffende de familiale, zedelijke en materiële situatie en de leefomstandigheden van het kind in te winnen.»

Verantwoording

De bedoeling van het in het wetsontwerp voorgestelde artikel is de vrederechter de mogelijkheid te geven om een maatschappelijk onderzoek te bevelen naar analogie met het jeugdbeschermingsrecht (zie verslag van de commissie voor Justitie van de Kamer, Stuk, nr. 50-0576/009, blz. 49-50).

Evenwel beschikt de vrederechter niet over een eigen sociale dienst.

De voorgestelde libellering («alle maatregelen») maakt het bovendien mogelijk dat de vrederechter bijvoorbeeld ook een politie-onderzoek zou kunnen bevelen, terwijl dit op heden voorbehouden is aan het openbaar ministerie.

Teneinde duidelijk vast te stellen wat de draagwijdte is van deze mogelijkheid voor de vrederechter, is het aangewezen om het bepaalde in artikel 1280 van het Gerechtelijk Wetboek (met betrekking tot de voorlopige maatregelen te nemen door de voorzitter van de rechtbank van eerste aanleg tijdens de echtscheidingsprocedure) per analogie over te nemen.

Het is tevens belangrijk een uitdrukkelijke wettelijke grondslag te geven aan de bevoegdheid van de vrederechter om het openbaar ministerie dergelijk verzoek te richten. Gezien er bij de vredege rechten geen openbaar ministerie functioneert, werden in het verleden reeds gevallen signaleerd van procureurs die meenden dat zij op dergelijke vragen van een vrederechter (in het kader van de dringende voorlopige maatregelen conform artikel 223 van het Burgerlijk Wetboek) niet dienden in te gaan, daar een wettelijke grondslag daarvoor tot op heden ontbreekt.

Nr. 46 VAN DE HEER VANDENBERGHE

Art. 13

Inheteerstelid van het voorgestelde artikel 413, de woorden «voor de raadkamer» vervangen door de woorden «in raadkamer».

Verantwoording

Het betreft een verkeerde vertaling uit het Frans. De vrederechter kan de voogd oproepen om toelichtingen te geven «in raadkamer» en uiteraard niet «voor de raadkamer».

Nr. 47 VAN DE HEER VANDENBERGHE

Art. 13

In het voorgestelde artikel 414, de woorden «en overhandigd in aanwezigheid van deze laatste» doen vervallen.

Verantwoording

Gezien het voorgestelde artikel 415 van het Burgerlijk Wetboek bepaalt dat binnen een maand na beëindiging van de taken van de

service social compétent, toutes les informations utiles concernant la situation familiale, morale et matérielle de l'enfant et ses conditions de vie.»

Justification

L'article proposé dans le projet de loi vise à permettre au juge de paix d'ordonner une enquête sociale, par analogie avec ce qui est prévu par la législation relative à la protection de la jeunesse (voir le rapport de la commission de la Justice de la Chambre, doc. n° 50-0576/009, pp. 49-50).

Toutefois, le juge de paix ne dispose pas d'un service social propre.

La formulation proposée («toutes mesures») permet en outre au juge de paix d'ordonner aussi, par exemple, une enquête de police, alors que pour l'instant, pareille possibilité est réservée au ministère public.

Pour fixer clairement la portée de cette possibilité accordée au juge de paix, il est opportun de reprendre, par analogie, les dispositions de l'article 1280 du Code judiciaire (concernant les mesures provisoires à prendre par le président du tribunal de première instance au cours de la procédure de divorce).

Il est également important de donner un fondement légal explicite à la compétence du juge de paix d'adresser pareille demande au ministère public. Comme il n'y a pas de ministère public près les justices de paix, l'on a signalé, par le passé, des cas de procureurs qui estimaient ne pas devoir faire droit à pareille demande d'un juge de paix (dans le cadre des mesures provisoires urgentes prévues à l'article 223 du Code civil), en l'absence de fondement légal en la matière.

N° 46 DE M. VANDENBERGHE

Art. 13

À l'article 413 proposé, alinéa 1er, remplacer les mots néerlandais «voor de raadkamer» par les mots «in raadkamer».

Justification

Il s'agit d'une traduction erronée du français. Le juge de paix peut convoquer le tuteur en chambre du conseil pour être entendu en ses explications, ce qui se traduit en néerlandais par «in raadkamer» et non par «voor de raadkamer».

N° 47 DE M. VANDENBERGHE

Art. 13

À l'article 414 proposé, supprimer les mots «et rendus en présence de celui-ci».

Justification

Étant donné que l'article 415 proposé du Code civil dispose que dans le mois de la cessation des fonctions du tuteur, le compte

voogd de voogdijrekeningen worden overgemaakt, zij het aan de minderjarige die meerderjarig of ontvoegd is geworden, zij het aan de nieuwe voogd of aan de titularis van het ouderlijk gezag, is deze bepaling overbodig.

Nr. 48 VAN DE HEER VANDENBERGHE

Art. 13

In het eerste lid van het voorgestelde artikel 415 de woorden «waarbij eventuele kosten ten laste van de minderjarige komen» vervangen door de woorden «waarbij de kosten desgevallend ten laste van de minderjarige of de voogd komen».

Verantwoording

1. De huidige formulering «waarbij eventuele kosten ten laste van de minderjarige komen» is niet conform met de Franse versie, «le cas échéant aux frais du mineur».

2. Volgens de memorie van toelichting betekent de voorgestelde bepaling dat de vrederechter moet beslissen wie, de minderjarige of de voogd, ten slotte de kosten van de rekening moet dragen. Zo lijkt het bijvoorbeeld logisch dat de kosten van de rekening ten laste van de voogd komen ingeval hij wordt uitgesloten of ontzet, of wanneer hij geweigerd heeft de rekening te overhandigen en in het ongelijk wordt gesteld in de betwisting die daaruit voortvloeit.

De libellering volgens dit amendement komt correcter tegemoet aan deze bedoeling.

Nr. 49 VAN DE HEER VANDENBERGHE

Art. 13

In het voorgestelde artikel 419, tussen de woorden «tegen zijn voogd» en de woorden «betreffende feiten en rekeningen», de woorden «of zijn toezienend voogd» invoegen.

Verantwoording

De voorgestelde bepaling voorziet dat vorderingen van de minderjarige tegen zijn voogd betreffende feiten en rekeningen van de voogdij verjaren na 5 jaar te rekenen van de meerderjarigheid.

Evenwel is het ook mogelijk dat de minderjarige over vorderingen beschikt tegenover zijn toezienend voogd (bijvoorbeeld in het geval deze diende op te treden in plaats van zijn voogd). Het is aangewezen ook voor vorderingen tegenover de toezienend voogd eenzelfde verjaringstermijn te bepalen.

définitif de tutelle est rendu au mineur devenu majeur ou émancipé, au nouveau tuteur ou au titulaire de l'autorité parentale, cette disposition est superflue.

N° 48 DE M. VANDENBERGHE

Art. 13

Dans le texte néerlandais de l'alinéa 1er de l'article 415 proposé, remplacer les mots «waarbij eventuele kosten ten laste van de minderjarige komen» par les mots «waarbij de kosten desgevallend ten laste van de minderjarige of de voogd komen».

Justification

1. La formulation proposée «*waarbij eventuele kosten ten laste van de minderjarige komen*» n'est pas conforme à la version française du texte, à savoir, «le cas échéant aux frais du mineur».

2. D'après l'exposé des motifs, la disposition proposée signifie que c'est au juge de paix qu'il appartiendra de décider qui, du mineur ou du tuteur, devra, en définitive, supporter les frais de la reddition de compte. Ainsi, par exemple, il semble logique que les frais de compte soient mis à la charge du tuteur s'il est exclu ou destitué, ou lorsque, ayant refusé de rendre compte, il succombe dans la contestation qui s'ensuit.

Le libellé proposé par le présent amendement traduit mieux cet objectif.

N° 49 DE M. VANDENBERGHE

Art. 13

À l'article 419 proposé, insérer, entre les mots «contre son tuteur» et les mots «relative aux faits», les mots «ou son subrogé tuteur».

Justification

La disposition proposée prévoit que les actions du mineur contre son tuteur relatives aux faits et comptes de la tutelle se prescrivent par cinq ans à compter de la majorité.

Toutefois, il est possible également que le mineur intente des actions contre son subrogé tuteur (par exemple dans le cas où celui-ci devait intervenir à la place de son tuteur). Il serait judicieux de prévoir le même délai de prescription pour les actions contre le subrogé tuteur.

Nr. 50 VAN DE HEER VANDENBERGHE

Art. 25

In het voorgestelde nieuwe lid, de woorden « een afschrift van het vonnis betekend » vervangen door de woorden « het vonnis binnen tien dagen na de uitspraak betekend ».

Verantwoording

Het amendement voorziet in een analoge bepaling aan de voorgestelde aanvulling van artikel 487^{quater} (artikel 23 van het ontwerp). In artikel 487^{quater} wordt bepaald dat het vonnis binnen tien dagen na de uitspraak wordt betekend.

Het is omwille van de eenvormigheid aangewezen dat eenzelfde regeling wordt voorzien.

Nr. 51 VAN DE HEER VANDENBERGHE

Art. 43

In het eerste lid van het voorgestelde artikel 49, de woorden « alsook met hetgeen zich in verband met de verantwoordelijkheid van de voogd kan voordoen » vervangen door de woorden « alsook met de waarborgen die de voogd in voorkomend geval moet bieden ».

Verantwoording

De voorgestelde bepaling is te vaag. Op welke manier kan de vrederechter rekening houden met « hetgeen zich in verband met de verantwoordelijkheid van de voogd kan voordoen » ?

De artikelen 49 tot 63 van de hypotheekwet betreffen de waarborgen die de voogden moeten bieden in het belang van minderjarigen en onbekwamen. Het is dan ook beter de ratio van deze bepalingen expliciet te regelen in de wet.

Nr. 52 VAN DE HEER VANDENBERGHE

Art. 62bis (nieuw)

Een artikel 62bis (nieuw) invoegen, luidende :

« Art. 62bis. — Artikel 1197 van hetzelfde Wetboek wordt aangevuld als volgt :

« of door de vrederechter die machtiging gaf tot de verkoop ingevolge artikel 410, § 1, 1°, van het Burgerlijk Wetboek. »

Verantwoording

Artikel 1197 van het Gerechtelijk Wetboek bepaalt dat indien er moeilijkheden rijzen inzake bepaalde verkopen van roerende goederen, de voorzitter van de rechtbank van eerste aanleg van de plaats waar de goederen zich bevinden, hierover in kort geding beslist.

Het is aangewezen dat ook de vrederechter, die machtiging gaf tot vervreemding van de goederen van een minderjarige, zoals

N° 50 DE M. VANDENBERGHE

Art. 25

Dans le nouvel alinéa proposé, remplacer les mots « une copie du jugement est notifiée » par les mots « le jugement est notifié dans les dix jours du prononcé ».

Justification

L'amendement prévoit une disposition analogue à l'ajout proposé à l'article 487^{quater} (article 23 du projet). L'article 487^{quater} prévoit que le jugement est notifié dans les dix jours du prononcé.

Il est indiqué, à des fins d'uniformité, de prévoir une seule et même règle.

N° 51 DE M. VANDENBERGHE

Art. 43

À l'alinéa 1er de l'article 49 proposé, remplacer les mots « et aux éventualités de la responsabilité du tuteur » par les mots « et aux garanties que le tuteur doit offrir le cas échéant ».

Justification

La disposition prévue est trop vague. Comment le juge de paix peut-il tenir compte des « éventualités de la responsabilité du tuteur » ?

Les articles 49 à 63 de la loi hypothécaire portent sur les garanties que les tuteurs doivent offrir dans l'intérêt des mineurs et des incapables. Il est dès lors préférable que la loi règle plus explicitement la portée de ces dispositions.

N° 52 DE M. VANDENBERGHEArt. 62bis (nouveau)

Insérer un article 62bis (nouveau), rédigé comme suit :

« Art. 62bis. — L'article 1197 du même Code est complété comme suit :

« ou par le juge de paix qui a autorisé la vente conformément à l'article 410, § 1er, 1°, du Code civil. »

Justification

L'article 1197 du Code judiciaire dispose que s'il s'élève des difficultés concernant certaines ventes de biens mobiliers, il est statué en référé par le président du tribunal de première instance du lieu où sont situés les biens.

Il est indiqué que le juge de paix qui a autorisé l'aliénation des biens d'un mineur, comme l'exige l'article 410, § 1er, 1°, proposé,

noodzakelijk voorzien in het voorgestelde artikel 410, § 1, 1°, van het Burgerlijk Wetboek, bevoegd is om met betrekking tot mogelijke moeilijkheden op te treden.

Nr. 53 VAN DE HEER VANDENBERGHE

Art. 64

Het voorgestelde derde lid aanvullen als volgt :

«De deskundige wordt op verzoek van een der partijen aangewezen door deze vrederechter.»

Verantwoording

Het is aangewezen om in het voorgestelde derde lid uitdrukkelijk te bepalen dat de deskundige, in geval van verkoop van lichamelijke goederen die tot de te verkopen handelszaak behoren, toebehorend aan onbekwamen, door de vrederechter wordt aangewezen. De voorgestelde libellering is op dat punt verwarrend.

Nr. 54 VAN DE HEER VANDENBERGHE

Art. 65

Inhetvoorgesteldeartikel 1204bis,tussendewoorden «bij gerechtsbrief behoorlijk opgeroepen worden» **en de woorden** «De vrederechter kan», **de woorden** «ten minste vijf dagen voor de zittingsdag» **invoegen.**

Verantwoording

De personen die de beschermde personen vertegenwoordigen moeten worden gehoord of bij gerechtsbrief behoorlijk worden opgeroepen. Een analoge bepaling met betrekking tot de machtiging tot verkoop uit de hand van onroerende goederen wordt voorzien in het voorgestelde artikel 1193 van het Gerechtelijk Wetboek (artikel 60 van het ontwerp). Evenwel wordt hierin bepaald dat deze oproeping dient te gebeuren ten minste vijf dagen voor de zittingsdag.

Om reden van eenvormigheid is het aangewezen deze zelfde bepaling ook in het voorgestelde artikel 1204bis met betrekking tot de machtiging tot onderhandse verkoop van roerende goederen te voorzien.

Nr. 55 VAN DE HEER VANDENBERGHE

Art. 65

In de Franstalige versie van het voorgestelde artikel 1204bis, de woorden «et lorsque» **vervangen door de woorden** «ou lorsque».

Verantwoording

De libellering «et lorsque» heeft tot gevolg dat het om een cumulatieve voorwaarde lijkt te gaan. Dit is niet het geval. De aanvraag tot machtiging om onderhands te verkopen, kan tevens gebeuren voor vervreemding van roerende goederen die geheel of

du Code civil, est également compétent pour résoudre les difficultés éventuelles.

N° 53 DE M. VANDENBERGHE

Art. 64

Compléter l'alinéa 3 proposé par ce qui suit :

«L'expert est désigné par ce juge de paix à la requête d'une des parties.»

Justification

Il est indiqué de prévoir expressément à l'alinéa 3 proposé qu'en cas de vente de biens corporels faisant partie du fonds de commerce à vendre, appartenant à des incapables, l'expert est désigné par le juge de paix. Le libellé proposé prête à confusion sur ce point.

N° 54 DE M. VANDENBERGHE

Art. 65

À l'article 1204bisproposé,insérer,entre les mots dûment appelées par pli judiciaire» et les mots «le juge de paix peut», **les mots** «au moins cinq jours avant l'audience».

Justification

Les personnes représentant les personnes protégées doivent être entendues ou dûment appelées par pli judiciaire. Une disposition analogue concernant l'autorisation de vendre des immeubles de gré à gré est prévue à l'article 1193 proposé du Code judiciaire (article 60 du projet). Il y est toutefois précisé que cette convocation doit avoir lieu au moins cinq jours avant l'audience.

Pour des raisons d'uniformité, il convient de prévoir cette même disposition également à l'article 1204bis proposé en ce qui concerne l'autorisation de vendre des meubles de gré à gré.

N° 55 DE M. VANDENBERGHE

Art. 65

Dans la version française de l'article 1204bis proposé,remplacer les mots «et lorsque» **par les mots** «ou lorsque».

Justification

Le libellé «et lorsque» donne l'impression qu'il s'agit d'une condition cumulative. Il n'en est rien. La demande d'autorisation de vente de gré à gré peut également s'appliquer à l'aliénation de meubles appartenant en tout ou en partie aux personnes énumé-

gedeeltelijk toebehoren aan de in het artikel opgesomde personen, zonder dat deze goederen behoren tot een onbeheerde of tot een onder voorrecht van boedelbeschrijving aanvaarde nalatenschap.

De libellering dient dienvolgens hieraan te worden aangepast in de Franstalige versie (zie Nederlandse versie: «en eveneens»).

Nr. 56 VAN DE HEER VANDENBERGHE

Art. 66

In het voorgestelde artikel 1234, de woorden «dagvaardt de vrederechter beide voogden voor de raadkamer en doet hij indien nodig uitspraak» vervangen door de woorden «roept de vrederechter beide voogden op in raadkamer en doet uitspraak».

Verantwoording

1) De Franstalige tekst bepaalt «*le juge convoque*»: de wijziging van «dagvaarding» naar «oproeping» brengt beide teksten in overeenstemming met elkaar.

2) De voogden worden uiteraard opgeroepen «in raadkamer» en niet «voor de raadkamer».

3) De voorgestelde tekst bepaalt dat de vrederechter uitspraak doet indien nodig. Nochtans gaat het hier om een ernstige betwisting, waarbij de vrederechter steeds uitspraak zal dienen te doen. Ofwel kiest hij voor de testamentaire voogd zodat de eerder benoemde voogd dient vervangen te worden, ofwel behoudt hij de vroeger benoemde voogd in welk geval hij zal moeten motiveren waarom hij afwijkt van de testamentaire aangeduide voogd.

Nr. 57 VAN DE HEER VANDENBERGHE

Art. 66

In § 2, eerste lid, van het voorgestelde artikel 1236bis, de woorden «gelast de verschijning voor de raadkamer» vervangen door de woorden «beveelt de verschijning in raadkamer».

Verantwoording

Het betreft een taalkundige en een juridisch-technische wijziging: de personen dienen immers niet voor de raadkamer te verschijnen, maar «in raadkamer».

Nr. 58 VAN DE HEER VANDENBERGHE

Art. 67

In het voorgestelde artikel 1242, de woorden «voor de raadkamer» vervangen door de woorden «in raadkamer».

Verantwoording

Zie verantwoording bij amendement nr. 57.

rées à cet article, sans que ces biens appartiennent à une succession vacante ou acceptée sous bénéfice d'inventaire.

Le libellé doit donc être adapté en conséquence dans la version française (voir la version néerlandaise: «*en eveneens*»).

N° 56 DE M. VANDENBERGHE

Art. 66

À l'article 1234 proposé, remplacer les mots «le juge convoque les deux tuteurs en chambre du conseil et statue s'il y a lieu» par les mots «le juge convoque les deux tuteurs en chambre du conseil et statue».

Justification

1) Dans le texte français, l'on emploie l'expression «le juge convoque»: remplacer, en néerlandais, le terme «*dagvaarding*» par le terme «*oproeping*» permet d'harmoniser les deux textes.

2) Il est évident, en ce qui concerne le texte néerlandais, que les tuteurs sont appelés «*in raadkamer*» (en chambre du conseil) et non «*voor de raadkamer*» (devant la chambre du conseil).

3) Le texte proposé dispose que le juge de paix statue s'il y a lieu. Pourtant, il s'agit en l'occurrence d'une contestation sérieuse, dans le cadre de laquelle le juge de paix devra toujours statuer. Ou bien il choisit le tuteur testamentaire, ce qui fait que l'on doit remplacer le tuteur nommé auparavant, ou bien il garde le tuteur qui avait été nommé auparavant, auquel cas il devra mentionner les raisons pour lesquelles il ne choisit pas le tuteur testamentaire.

N° 57 DE M. VANDENBERGHE

Art. 66

Au § 2, alinéa 1er, de l'article 1236bis proposé, remplacer, dans le texte néerlandais, les mots «gelast de verschijning voor de raadkamer» par les mots «beveelt de verschijning in raadkamer».

Justification

Il s'agit en l'occurrence d'une modification linguistique et de technique juridique: en effet, les personnes ne doivent pas comparaître devant la chambre du conseil, mais bien en chambre du conseil.

N° 58 DE M. VANDENBERGHE

Art. 67

Dans le texte néerlandais de l'article 1242 proposé, remplacer les mots «voor de raadkamer» par les mots «in raadkamer».

Justification

Voir la justification de l'amendement n° 57.

Nr. 59 VAN DE HEER VANDENBERGHE

Hoofdstuk XVII

Het opschrift van dit hoofdstuk vervangen als volgt: « *Wijzigingen van de wet van 16 mei 1900 tot wijziging van het erfstelsel voor de kleine nalatenschappen.* »

Verantwoording

Het betreft een legistische verbetering.

Een apart hoofdstuk dient te worden gewijd aan elke wet die of elk wetboek dat gewijzigd wordt.

Nr. 60 VAN DE HEER VANDENBERGHE

Hoofdstuk XVIIbis (nieuw)

Voorartikel 79 een hoofdstuk XVIIbis (nieuw) invoegen, met als opschrift: « *Wijziging van de wet van 29 augustus 1988 op de erfregeling inzake landbouwbedrijven met het oog op het bevorderen van de continuïteit.* »

Verantwoording

Het betreft een legistische verbetering.

Een apart hoofdstuk dient te worden gewijd aan elke wet die of elk wetboek dat gewijzigd wordt.

Nr. 61 VAN DE HEER VANDENBERGHE

Hoofdstuk XVIIter (nieuw)

Voorartikel 80 een hoofdstuk XVIIter (nieuw) invoegen, met als opschrift: « *Wijziging van de wet van 21 augustus 1816.* »

Verantwoording

Het betreft een legistische verbetering.

Een apart hoofdstuk dient te worden gewijd aan elke wet die of elk wetboek dat gewijzigd wordt.

Nr. 62 VAN DE HEER VANDENBERGHE

Hoofdstuk XVIIquater (nieuw)

Voorartikel 81 een hoofdstuk XVIIquater (nieuw) invoegen, met als opschrift: « *Wijzigingen van de organieke wet van 8 juli 1976 betreffende de openbare centra voor maatschappelijk welzijn.* »

N° 59 DE M. VANDENBERGHE

Chapitre XVII

Remplacer l'intitulé de ce chapitre par ce qui suit: « *Modifications de la loi du 16 mai 1900 apportant des modifications au régime successoral des petits héritages.* »

Justification

Il s'agit d'une amélioration légistique.

Il y a lieu de créer un chapitre distinct pour chaque loi ou code auxquels des modifications sont apportées.

N° 60 DE M. VANDENBERGHE

Chapitre XVIIbis (nouveau)

Insérer, avant l'article 79, un chapitre XVIIbis (nouveau), intitulé: « *Modification de la loi du 29 août 1988 relative au régime successoral des exploitations agricoles en vue d'en promouvoir la continuité.* »

Justification

Il s'agit d'une amélioration légistique.

Il y a lieu de créer un chapitre distinct pour chaque loi ou code auxquels des modifications sont apportées.

N° 61 DE M. VANDENBERGHE

Chapitre XVIIter (nouveau)

Avant l'article 80, insérer un chapitre XVIIter (nouveau), intitulé: « *Modification de la loi du 21 août 1816.* »

Justification

Il s'agit d'une amélioration légistique.

Il convient de consacrer un chapitre distinct à chaque loi ou code à modifier.

N° 62 DE M. VANDENBERGHE

Chapitre XVIIquater (nouveau)

Avant l'article 81, insérer un chapitre XVIIquater (nouveau), intitulé: « *Modification de la loi du 8 juillet 1976 organique des centres publics d'aide sociale.* »

Verantwoording

Het betreft een legistische verbetering.

Een apart hoofdstuk dient te worden gewijd aan elke wet die of elk wetboek dat gewijzigd wordt.

Nr. 63 VAN DE HEER VANDENBERGHE

Hoofdstuk XVII^{quinquies} (nieuw)

Voor artikel 83 een hoofdstuk XVII^{quinquies} (nieuw) invoegen, met als opschrift: « *Wijziging van de wetbepalingen inzake de slijterij van gegiste dranken, gecoördineerd bij het koninklijk besluit van 3 april 1953.* »

Verantwoording

Het betreft een legistische verbetering.

Een apart hoofdstuk dient te worden gewijd aan elke wet die of elk wetboek dat gewijzigd wordt.

Nr. 64 VAN DE HEER VANDENBERGHE

Hoofdstuk XVII^{sexies} (nieuw)

Voor artikel 84 een hoofdstuk XVII^{sexies} (nieuw) invoegen, met als opschrift: « *Wijziging van het Wetboek der registratie-, hypotheek- en griffierechten.* »

Verantwoording

Het betreft een legistische verbetering.

Een apart hoofdstuk dient te worden gewijd aan elke wet die of elk wetboek dat gewijzigd wordt.

Nr. 65 VAN DE HEER VANDENBERGHE

Hoofdstuk XVII^{septies} (nieuw)

Voor artikel 85 een hoofdstuk XVII^{septies} (nieuw) invoegen, met als opschrift: « *Wijziging van het Wetboek der zegerechten.* »

Verantwoording

Het betreft een legistische verbetering.

Een apart hoofdstuk dient te worden gewijd aan elke wet die of elk wetboek dat gewijzigd wordt.

Nr. 66 VAN DE HEER VANDENBERGHE

Hoofdstuk XVII^{octies} (nieuw)

Voor artikel 86 een hoofdstuk XVII^{octies} (nieuw) invoegen, met als opschrift: « *Wijziging van de wet*

Justification

Il s'agit d'une amélioration législative.

Il convient de consacrer un chapitre distinct à chaque loi ou code à modifier.

N° 63 DE M. VANDENBERGHE

Chapitre XVII^{quinquies} (nouveau)

Avant l'article 83, insérer un chapitre XVII^{quinquies} (nouveau), intitulé: « *Modification des dispositions légales concernant les débits de boissons fermentées, coordonnées par l'arrêté royal du 3 avril 1953.* »

Justification

Il s'agit d'une amélioration législative.

Il convient de consacrer un chapitre distinct à chaque loi ou code à modifier.

N° 64 DE M. VANDENBERGHE

Chapitre XVII^{sexies} (nouveau)

Insérer, avant l'article 84, un chapitre XVII^{sexies} (nouveau), intitulé: « *Modification du Code des droits d'enregistrement, d'hypothèque et de greffe.* »

Justification

Il s'agit d'une amélioration législative.

Il y a lieu de créer un chapitre distinct pour chaque loi ou code auxquels des modifications sont apportées.

N° 65 DE M. VANDENBERGHE

Chapitre XVII^{septies} (nouveau)

Insérer, avant l'article 85, un chapitre XVII^{septies} (nouveau), intitulé: « *Modification du Code des droits de timbre.* »

Justification

Il s'agit d'une amélioration législative.

Il y a lieu de créer un chapitre distinct pour chaque loi ou code auxquels des modifications sont apportées.

N° 66 DE M. VANDENBERGHE

Chapitre XVII^{octies} (nouveau)

Insérer, avant l'article 86, un chapitre XVII^{octies} (nouveau), intitulé: « *Modification de la loi du*

van 1 juli 1964 tot bescherming van de maatschappij tegen abnormalen, gewoontemisdadigers en plegers van bepaalde seksuele strafbare feiten. »

Verantwoording

Het betreft een legistische verbetering.

Een apart hoofdstuk dient te worden gewijd aan elke wet die of elk wetboek dat gewijzigd wordt.

Nr. 67 VAN DE HEER VANDENBERGHE

Art. 87

In § 2, 4°, van dit artikel, de woorden « voor de raadkamer » vervangen door « in raadkamer ».

Verantwoording

Zie verantwoording bij amendement nr. 57.

Nr. 68 VAN DE HEER VANDENBERGHE

Art. 13

Paragraaf 1, tweede lid, van het voorgestelde artikel 406 aanvullen als volgt :

« Indien binnen deze termijn geen boedelbeschrijving werd opgemaakt en geen staat van de onroerende goederen werd vastgesteld en medegedeeld aan de vrederechter, wijst de vrederechter een notaris aan die zal instaan voor de opmaak van deze staat en de boedelbeschrijving. »

Verantwoording

De in het ontwerp voorgestelde bepaling voorziet geen afdoende sanctie in geval de voogd binnen de (eventueel verlengde) termijn geen boedelbeschrijving of staat van de onroerende goederen heeft opgemaakt.

De sanctie voorzien in de voorgestelde § 3, namelijk dat bij gebreke van een staat van de onroerende goederen of van een boedelbeschrijving de minderjarige machtiging wordt verleend om de omvang en waarde van zijn goederen te bewijzen met alle middelen, zorgt niet voor een voldoende bescherming.

Daarom dient de vrederechter een notaris aan te duiden ten einde over te gaan tot inventaris en boedelbeschrijving, indien de termijn door de voogd niet werd gerespecteerd.

Hugo VANDENBERGHE.

Nr. 69 VAN DE REGERING

Art. 13

In het vierdelid van het voorgestelde artikel 392, de woorden « of voor de notaris » invoegen tussen de woorden « voor de vrederechter » en de woorden « die de verklaring heeft ontvangen ».

1er juillet 1964 de défense sociale à l'égard des anormaux, des délinquants d'habitude et des auteurs de certains délits sexuels. »

Justification

Il s'agit d'une amélioration législative.

Il y a lieu de créer un chapitre distinct pour chaque loi ou code auxquels des modifications sont apportées.

N° 67 DE M. VANDENBERGHE

Art. 87

Dans le texte néerlandais, au § 2, 4°, remplacer les mots « voor de raadkamer » par les mots « in raadkamer ».

Justification

Voir la justification de l'amendement n° 57.

N° 68 DE M. VANDENBERGHE

Art. 13

Compléter l'article 406, proposé, § 1er, alinéa 2, par la disposition suivante :

« Si, dans ce délai, aucun inventaire n'a été établi et qu'aucun état des immeubles n'a été arrêté et communiqué au juge de paix, celui-ci désigne un notaire qui sera tenu de faire cet état ainsi que l'inventaire. »

Justification

La disposition proposée par le projet ne prévoit pas de sanction efficace au cas où le tuteur n'aurait fait aucun inventaire ni état des immeubles dans le délai (éventuellement prorogé).

La sanction prévue au § 3 proposé, à savoir que le défaut d'état des immeubles ou d'inventaire des meubles autorise le mineur à prouver la consistance et la valeur de ses biens par tous les moyens, n'offre pas de protection suffisante.

C'est pourquoi le juge de paix doit désigner un notaire pour procéder à l'inventaire si le délai n'a pas été respecté par le tuteur.

N° 69 DU GOUVERNEMENT

Art. 13

À l'alinéa 4 de l'article 392 proposé, insérer les mots « ou devant le notaire » entre les mots « juge de paix » et les mots « qui a reçu ».

Verantwoording

Deze bepaling wordt gewijzigd om het parallelisme met het nieuwe tweede lid te verzekeren, dat voortaan voorziet in de mogelijkheid voor de ouders om een testamentaire voogd aan te wijzen, niet enkel bij wege van een gezamenlijke verklaring voor de vrederechter, maar ook voor een notaris.

Het spreekt voor zich dat wanneer de vrederechter of de notaris die de verklaring heeft ontvangen niet meer in functie is, de herroeping dient te geschieden voor de opvolger van de betreffende vrederechter of notaris, bij wie de oorspronkelijke verklaring bewaard wordt.

De minister van Justitie,

Justification

Cette disposition est modifiée afin d'assurer le parallélisme avec le nouvel alinéa 2 de cette disposition qui prévoit désormais la possibilité pour les père et mère de désigner un tuteur testamentaire non seulement par déclaration conjointe devant le juge de paix, mais également devant un notaire.

Il va de soi que si le juge de paix ou le notaire qui a reçu la déclaration n'est plus en fonction, la révocation devra être faite devant le successeur du juge ou du notaire concerné, lequel détendra la déclaration originelle.

Le ministre de la Justice,

Marc VERWILGHEN.

Nr. 70 VAN DE HEER VANDENBERGHE

Art. 13

Het eerste lid van het voorgestelde artikel 394 aanvullen als volgt :

« of de aanwijzing van de voogd homologeert ».

Verantwoording

In het voorgestelde artikel 394, eerste lid, wordt niet voorzien dat de minderjarige ouder dan 12 jaar door de vrederechter wordt gehoord, indien de vrederechter de aanwijzing van een voogd homologeert conform artikel 392 van het Burgerlijk Wetboek.

Hugo VANDENBERGHE.

Nr. 71 VAN MEVROUW NYSSSENS

(Subamendement op amendement nr. 17)

Art. 13

Het tweede lid van het voorgestelde artikel 420 doen vervallen.

Verantwoording

De hier bedoelde bepaling, namelijk artikel 412 van het wetsontwerp, heeft betrekking op zowel de goederen als op de persoon van de minderjarige.

Het is dus overbodig dat in artikel 420 te vermelden.

Clotilde NYSSSENS.

Nr. 72 VAN DE HEER VANDENBERGHE

Art. 3

In het voorgestelde artikel 142, eerste lid, van het Burgerlijk Wetboek de volgende wijzingen aanbren- gen :

A. In de Nederlandse tekst de woorden «het bestuur» vervangen door de woorden «het gezag».

N° 70 DE M. VANDENBERGHE

Art. 13

Compléter l'alinéa 1er de l'article 394 proposé par ce qui suit :

« ou d'homologuer la désignation du tuteur ».

Justification

L'article 394, alinéa 1er, proposé ne prévoit pas que le mineur de plus de 12 ans est entendu par le juge de paix si celui-ci homologue la désignation d'un tuteur conformément à l'article 392 du Code civil.

N° 71 DE MME NYSSSENS

(Sous-amendement à l'amendement n° 17)

Art. 13

Supprimer l'alinéa 2 de l'article 420 proposé.

Justification

La disposition visée, à savoir l'article 412 du projet, concerne tant les biens que la personne du mineur.

Il est donc superflu de l'indiquer à l'article 420.

N° 72 DE M. VANDENBERGHE

Art. 3

À l'article 142 proposé, alinéa 1er, du Code civil, apporter les modifications suivantes :

A. Dans le texte néerlandais, remplacer les mots «het bestuur» par les mots «het gezag».

B. In de Franse tekst, de woorden «l'administration de la personne et des biens de l'enfant est provisoirement déferée» **vervangen door de woorden** «l'autorité sur la personne de l'enfant et l'administration de ses biens sont provisoirement déferées».

Verantwoording

Zie amendement nr. 3.

Nr. 73 VAN DE HEER VANDENBERGHE

Art. 66

Het voorgestelde artikel 1236 vervangen als volgt :

«Art. 1236. — Elke beschikking van de vrederechter is vatbaar voor hoger beroep. Een kamer samengesteld uit drie rechters wordt belast met de behandeling van het hoger beroep tegen deze beschikking.»

Hugo VANDENBERGHE.

B. Dans le texte français, remplacer les mots «l'administration de la personne et des biens de l'enfant est provisoirement déferée» **par les mots** «l'autorité sur la personne de l'enfant et l'administration de ses biens sont provisoirement déferées».

Justification

Voir la justification de l'amendement n° 3.

N° 73 DE M. VANDENBERGHE

Art. 66

Remplacer l'article 1236 proposé par ce qui suit :

«Art. 1236. — Toute ordonnance du juge de paix est susceptible d'appel. L'appel de cette ordonnance est attribué à une chambre composée de trois juges.»